

sitiva partium ejus, quæ propter aptitudinem materiae seu potentiam passivam tantum non infinitam, quâ materia quascunque formas, unam post alteram, in se suscipere potest, variabilis est, & variari solet, & quidem vel totaliter, ut prior species in aliam transeat, id est, ut prior modus totalis evanescat & posterior exoriatur (concretè dicimus, ut Corpus corrumpatur, & aliud inde generetur) vel partialiter, per alterationem, aut augmenti-minutionem.

§. 6. Quapropter, licet, ex ejusmodi variabilibus modis, certa quædam & determinata species actu non adsit in corpore proposito, sed potius adhuc in ejus materiam introducenda veniat, expulsâ specie priori; nontamen opus est, ut aliunde velut advehatur novus modus, prioris, tanquam in penuarium antiquitatis nunc recondendi, successor: cum quilibet modus jam in quovis corpore suam habeat radicem, dum in potentia cujuscunque materiae, seu corporis indistincte spectati, modus quicunque natura semper continetur, & quidem aptitudine saltem suâ secundum positivam, sed actu secundum privativam oppositi simul sibi respiciendi, partem.

§. 7. Modò præstò sit *Agens* aliquod Ens, quod Aristoteles dixit id, unde venit motus, h. e. modò causa sit efficiens, extra materię substantiam (ipsa namque materia, multò minus forma, semet ipsam transformare non potest) quæ materię potentiam eatenus attuet, & sic è potentia materię certam illam formam educat. Clarius, qui numerum, h. e. tot materię partes diversas, ita disponat, ordinet & conformet, ut hic ipse modus, ad eum quem corpus sustinere vel edere debet motum idoneus, actu resultet.

§. 8. Cæterum, modus corporis quicunque licet ipse de se tantum in certo situ partium consistat, cui mutatio, seu motus, ab extra semper accedit, quem ipse situs partium objectivâ ratione temperat, inflectit, propagat, & continuat, eoque tales & tantos effectus edere dicitur; nihilominus tamen, quia situs partium corporis, moti simul & moventis proximè tangit effectum, quem sub hoc modo constitutum corpus, ab extra semper impellendum, edit: igitur ipse situs, ipsa forma, pro se tum materiam actuare; tum effectum (quasi sola) producere, brevitatis ergò dicitur: cum tamen ad omnem effectum natu-